

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ СТІНКИ ЖОВЧНОГО МІХУРА ДЕЯКИХ ССАВЦІВ

STRUCTURAL PECULIARITIES OF THE GALLBLADDER WALL IN SOME VERTEBRA

Mishchenko O.A., Ryabushko O.B.

*ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»
Кафедра медичної біології*

Актуальність проблеми. Захворювання біліарної системи є актуальною проблемою сучасної медицини. Спостерігається постійне зростання частоти таких патологій серед різних вікових груп населення. Консервативне лікування таких хворих довготривале, а в разі хірургічного втручання нерідко виникають різноманітні ускладнення. Тому соціально важливим є пошук ефективних методів профілактики та попередження виникнення даної групи захворювань.

Наукова новизна. Обґрунтована оцінка морфологічних особливостей будови стінки жовчного міхура ссавців з різним типом природного харчування у порівнянні з людиною надасть можливість уточнити етіологію та патогенез запальних процесів жовчного міхура та жовчовивідних шляхів.

Мета. Дослідження особливості будови стінки жовчного міхура ссавців зі змішаним типом харчування у порівняльно-анатомічному аспекті, що зможе допомогти у вирішенні проблеми профілактики та ефективного лікування запальних процесів в органах гепатобіліарної системи.

Методи. Матеріалом для дослідження були жовчні міхури свиней. Відбиралися свині однієї породи та приблизно однакового розміру. Застосовували методи: анатомічного препарування, морфометричний та загально-гістологічні методи.

Результати дослідження. Встановлено, що для слизової оболонки стінки жовчного міхура свині (*Sus domestica*) характерна наявність складок слизової, що мають незначну висоту, але широку основу. На поперечних перерізах такі складки нагадують дзвін, а на їх верхівках розташовані сосочкоподібні вирости. Ці складки містять скупчення тонкостінних судин мікроциркуляторного русла, що безпосередньо пов'язані з венозним колектором у власній пластинці слизової. Особливістю слизової оболонки є наявність великої кількості лімфатичних вузликів різного розміру, які розташовані поодинокі, або невеликими групами у власній пластинці слизової вздовж стінки жовчного міхура. М'язова оболонка жовчного міхура добре виражена. Вона складається з пучків гладком'язових волокон, переважно циркулярного напрямку. У зовнішньому шарі пучки м'язових волокон розташовуються досить щільно і на поверхні утворюють поперечні перетяжки, що є локальними потовщеннями перимізію. Внутрішній шар м'язової оболонки містить значні ділянки розволокнення. В ділянці шийки міхура м'язова оболонка значно потовщується, стає компактною і містить щільно розташовані циркулярні та косі пучки волокон. В ділянці шийкового каналу м'язова оболонка утворює добре розвинений сфінктер. Адвентиційна оболонка стінки жовчного міхура, доволі широка і містить значні ділянки розволокнення.

Висновки. Виявлено деякі особливості будови стінки жовчного міхура свиней, які мають змішаний тип харчування як і людина. Дослідження дає можливість значно розширити відомості про структурну організацію стінки жовчного міхура та уточнити етіологію та патогенез запальних процесів даного органу.

ВПЛИВ КАПРЕОМІЦИНУ НА СТРУКТУРУ НИРКИ ПЛОДА ЩУРА

THE INFLUENCE OF KAPREOMYCIN ON THE STRUCTURE OF FETUS RAT'S KIDNEY

Perepelytsia O.A., Sinyavska V.V., Padalka D.Y., Prof. Pronina O.M., M.D., Assist. Prof. Fylenko B.M., M.D.

*ВДНЗУ „Українська медична стоматологічна академія”
Кафедра оперативної хірургії і топографічної анатомії
Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом*

Епідемія туберкульозу в Україні реєструється ще з 1995 року. На сьогодні відмічаються позитивні зрушення у боротьбі з цією недугою, але туберкульоз продовжує залишатися суттєвою медико-соціальною проблемою для системи охорони здоров'я нашої держави. Протоколами лікування туберкульозної інфекції передбачається одночасне застосування кількох хіміопрепаратів. Усі протитуберкульозні засоби справляють на організм людини і побічний вплив, зокрема нефро- та гепатотоксичний.

Метою роботи було вивчення впливу препарату групи аміноглікозидів капреоміцину на нирки плода білих щурів.

Дослідження було виконано з урахуванням норм біоетики на 20 білих щурятах. Із них 15 тварин народилося у 5 самок, які завагітніли на тлі уведення капреоміцину й продовжували його отримувати весь період вагітності та під час лактації (I, експериментальна група). 5 аналогічних інтактних щурят склали контрольну (II) групу. Капреоміцин щурам-матерям вводили з розрахунку 8 мг / 1 кг маси тіла внутрішньом'язово в задньо-бічну ділянку стегна один раз за добу. Евтаназію щурят здійснювали у віці 1 місяці шляхом декапітації під внутрішньоочеревинним тіопенталнатрієвим наркозом.

Матеріал для гістологічного дослідження фіксували у 10% нейтральному розчині формаліну, а після проведення через спирти зростаючої концентрації, шматочки нирок поміщали в парафін за звичайною методикою. Мікромомні зрізи забарвлювали гематоксиліном та еозинном.

Проведене дослідження показало, що уведення капреоміцину самкам щурів під час вагітності та лактації справляє негативний вплив нефротоксичний вплив на їхнє потомство. У нирках щурят, народжених від зазнавших впливу капреоміцину матерів, спостерігаються виразні гемодинамічні розлади: звуження судин гемомікроциркуляторного русла, потовщення їхніх стінок, спазмування артеріол. Разом із зазначеними гемодинамічними розладами, у ниркових тільцях щурів дослідної групи виявлені патологічні зміни в епітелії каналцевого апарату. Визначалося набухання епітелію та різке звуження просвітів каналців; подекуди епітеліальні клітини були відокремлені від стінок, навколо яких спостерігався периканалікулярний набряк.

Таким чином, одержані результати свідчать, що капреоміцин викликає суттєві морфологічні зміни у нирках білих щурят, матері яких отримували цей аміноглікозид під час вагітності та у період лактації.